

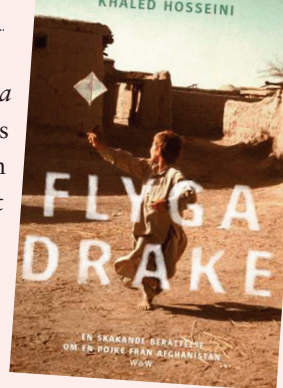
En skakande berättelse om en pojke från Afghanistan

Recension: Thomas Löfström

Afghansk litteratur handlade länge mest om klassisk poesi. Det berättande som inletts på 60- och 70-talen upphörde i och med den ryska ockupationen och det är först sedan en ny författargeneration vuxit upp i västerländsk exil som man på allvar kan tala om en modern afghansk litteratur. När den väckt omvärldens intresse har det dock varit mindre av litterära än dokumentära skäl.

Det gäller möjligen också Khaled Hos-

seinis debutroman *Flyga drake*, som nu översatts av Johan Nilsson. Den är som det nogsamt påpekas redan i undertiteln "en skakande berättelse om en pojke från Afghanistan". Men det var nog ändå inte bara därför som den redan från början gavs ut i tolv länder. Den har också

litterära kvaliteter. Hosseini, verksam som läkare i Kalifornien, berättar, delvis självbiografiskt föreställer jag mig, om pojken Amir som växer upp moderlös i det privilegierade området Wazir Akbar Khan i Kabul på 70-talet. Fadern är pash-tunsk affärsman, auktoritär men liberal, föraktar feghet och religiöst hyckleri och kör Ford Mustang.

Amirs bästa vän är Hassan, son till en av tjänarna. Han tillhör det hunsade mongoliska hazarfolket, shiamuslimer till skillnad från den sunnitiska majoriteten. Hassan beundrar sin ”herre” Amir och ställer alltid modigt upp till hans försvar. Men när Hassan råkar illa

ut sviker Amir sin kamrat och kan sedan aldrig förlåta sig själv. Det är kring detta svek – som också kan tolkas symboliskt, i ett nationellt etniskt perspektiv – som den fortsatta berättelsen rör sig.

Flyr till USA

I början av 80-talet flyr Amir och hans far från Kabul. De hamnar i USA och hankar sig fram som loppmarknadsförsäljare. Amir blir författare och gifter sig. Först sedan fadern dött får han veta att Hassan i själva verket var hans halvbror. Amir återvänder till Afghanistan för att söka efter Hassans son. Genom att offra sig själv sonar han sitt brott: det är som om

”smärtan samlar ihop sina saker, packar ner dem i en väska och utan att tala om det för någon sticker iväg mitt i natten”.

Även om den bitvis mycket otäcka berättelsen har verklighetsbakgrund, vilket inte alls är osannolikt, tappar den efterhand i trovärdighet och blir alltmer klichéartad. Men dessförinnan, i skildringarna av förkrigstidens Kabul, vänskapen mellan Amir och Hassan, lerhusen och popplarna, bergen på avstånd och drakarnas flykt över den blå himlen, framstår Hosseini som en begåvad berättare med utpräglad känsla för detaljer och nyanser. ■

Recensionen har tidigare publicerats i Sydsvenska Dagbladet.